

Република Србија
МИНИСТАРСТВО
ДРЖАВНЕ УПРАВЕ
И ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ
Број: 021-02-704/2019-26
Датум: 15.12.2020 године
Београд

Република Србија
МИНИСТАРСТВО
УНУТРАШЊИХ ПОСЛОВА
Број: 01-5949/20-6
Датум: 16 DEC 2020 године
Београд

Република Србија
МИНИСТАРСТВО
ЗДРАВЉА
Број: 539-01-539/200-16
Датум: 16.12.2020 године
Београд

Република Србија
МИНИСТАРСТВО
ЗА РАД, ЗАПОШЉАВАЊЕ,
БОРАЧКА И СОЦИЈАЛНА
ПИТАЊА
Број: 117-00-1259/2020-14
Датум: 16.12.2020 године
Београд

На предлог Оперативне групе образоване решењем министра државне управе и локалне самоуправе број: 021-02-704/2019-26 од 30.01.2020. године у складу са чланом 7. Споразума о разумевању између Министарства државне управе и локалне самоуправе, Заштитника грађана и Високог комесаријата Уједињених нација за избеглице – Представништво у Србији, закљученог 3. октобра 2019. године,

министар државне управе и локалне самоуправе, министар унутрашњих послова, министар здравља и министар за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, доносе

ИНСТРУКЦИЈУ ЗА ПОСТУПАЊЕ У СЛУЧАЈЕВИМА РОЂЕЊА ДЕТЕТА ЧИЈИ РОДИТЕЉИ НЕМАЈУ ЛИЧНА ДОКУМЕНТА РАДИ ОМОГУЋАВАЊА УПИСА У МАТИЧНУ КЊИГУ РОЂЕНИХ

І УВОДНИ ДЕО

Овом инструкцијом усмерава се начин поступања овлашћених лица здравствених установа, матичара, полицијских службеника, као и службеника у центрима за социјални рад у случајевима рођења детета чији родитељи немају лична документа, а у циљу омогућавања уписа у матичну књигу рођених.

Сви учесници чији се рад усмерава овом инструкцијом поступају по принципу најбољег интереса детета, хитности и међусобне сарадње, у циљу обезбеђења законитости поступања и омогућавања остваривања права детета на упис у матичну књигу рођених.

Процедура уписа чињенице рођења у матичну књигу рођених, када је дете рођено у здравственој установи или изван ње, подразумева да се у пријаву рођења, односно записник који се сачињава на основу усмене пријаве, подаци уписују на начин да се обезбеди правна сигурност и законитост уписа (члан 5. Правилника о поступку издавања пријаве рођења детета и обрасцу пријаве рођења детета у здравственој установи („Службени гласник РС”, бр. 25/11, 9/16, 16/16, 36/16 и 103/18) и тачка 10. став 2. и тачка 24. ст. 1. и 3. Упутства о вођењу матичних књига и обрасцима матичних књига („Службени гласник РС”, број 93/18)).

Ради уписа новорођеног детета у матичну књигу рођених по правилу идентитет мајке и лица које је у пријави рођења наведено као отац мора да се провери, односно утврди на основу личног документа.

Код држављана Републике Србије та документа су важећа **лична карта** или **пасош** издати од стране надлежног органа Републике Србије, а код страних држављана **инострани путна исправа** или **идентификациони документ** издат од стране надлежног органа Републике Србије.

Као инострани путна исправа сматрају се пасош или лична карта издати у страниој држави, ако је страни држављанин ушао у Републику Србију са том личном картом, или валидна путна исправа са фотографијом коју је издала међународна организација.

Као идентификациони документ издат од стране надлежног органа Републике Србије сматра се, на пример, лична карта за странца, избегличка легитимација, лична карта за лице које тражи азил, лична карта за лице коме је одобрено уточиште, супсидијарна заштита или привремена заштита.

Овлашћено лице здравствене установе дужно је, и поред мера које су предвиђене да предузме овом инструкцијом, и да поучи, односно обавести мајку која нема лична документа о начину остваривања права на упис у матичну књигу рођених чињенице рођења и држављанства, условима за издавање личног документа и начину добијања личних докумената (*Прилог 1*).

Утврђивање идентитета мајке пре отпуштања из здравствене установе у којој је дете рођено, као и њено обавештавање о начину остваривања права на упис у матичну књигу рођених и издавање личних докумената је приоритет у поступању учесника чији се рад усмерава овом инструкцијом.

У случају да је дете чија мајка нема лична документа рођено ван здравствене установе, сви учесници чији се рад усмерава овом инструкцијом, дужни су да по сазнању ове околности без одлагања предузму мере за утврђивање идентитета мајке, као и покретања поступка ради накнадног уписа чињенице њеног рођења у матичну књигу рођених и прибављања личних докумената на начин предвиђен овом инструкцијом.

II ПОСТУПАК ИДЕНТИФИКАЦИЈЕ (у здравственој установи)

1. Поступак када мајка нема код себе лични документ или када је лични документ престао да важи

У случају када се мајка представља као лице које има лични документ, али га није понела у породициште или када је њен лични документ престао да важи, овлашћено лице здравствене установе обавештава мајку да је потребно да се идентификује одговарајућим личним документом пре изласка из породицишта, како би здравствена установа поднела пријаву рођења надлежној матичној служби, односно обавештава мајку да је потребно да са одговарајућим личним документом у року од 30 дана од дана рођења детета приступи код надлежног матичара (матично подручје у чијем је саставу насељено место рођења детета) ради уписа детета у матичну књигу рођених.

У случају да је лични документ мајке престао да важи овлашћено лице здравствене установе у пријави рођења детета означава да је мајка новорођеног детета „лице без идентификационог документа“ и обавештава матичара да је мајка добила потребну информацију о року у ком је дужна да се обрати надлежном матичару за упис новорођеног детета у матичну књигу, након што јој по поднетом захтеву буде издата нова лична карта.

2. Поступак када мајка нема лична докумената

У случају да овлашћено лице здравствене установе у којој је дете рођено не може да провери, односно утврди идентитет мајке јер мајка нема лични документ, без одлагања о томе обавештава надлежну организациону јединицу Министарства унутрашњих послова (у даљем тексту: МУП) (полицијску управу/станицу) како би извршила проверу, односно утврђивање идентитета мајке у складу са чланом 75. став 1. тачка 11), ст. 2. и 3, чланом 76. став 2. и чланом 77. Закона о полицији („Службени гласник РС“, бр. 6/16, 24/18 и 87/18) и чланом 8. став 2, 10. и 12. Правилника о полицијским овлашћењима („Службени гласник РС“, број 41/19).

Након спроведеног поступка утврђивања идентитета мајке, полицијски службеник сачињава извештај/записник који прослеђује подносиоцу захтева за утврђивање идентитета, у складу са прописима, након чега овлашћено лице здравствене установе попуњава пријаву рођења са подацима о мајци на основу добијених података, а у обрасцу се то посебно означава („лице без идентификационог документа“).

Истовремено, овлашћено лице здравствене установе обавештава матичара да мајка новорођеног детета нема лична документа и заједно са пријавом рођења надлежном матичару доставља извештај/записник МУП - полицијске управе/станице о спроведеној идентификационој провери, захтев за накнадни упис чињенице рођења мајке у матичну књигу рођених (Прилог 2) који је мајка својеручно потписала и у коме су поред њених личних података назначени и контакт подаци (телефон и адреса) на које ће матичар моћи да доставља мајци потребна обавештења и позиве у вези са даљим вођењем поступка.

3. Поступак за мајку без личних докумената која је страни држављанин

Ако се ради о лицу без личних докумената, које се представља као страни држављанин, овлашћено лице здравствене установе без одлагања о томе обавештава МУП - најближу полицијску управу/станицу.

Приликом обраћања овлашћеног лица здравствене установе надлежној организационој јединици МУП (полицијској управи/станици) у циљу регулисања пријаве рођења детета и уписа у матичне књиге, према странним држављанима без идентификационих докумената примењују се одредбе члана 7. став 4. Закона о странцима („Службени гласник РС“, бр. 24/18 и 31/19) или одредбе члана 35. Закона о азилу и привременој заштити („Службени гласник РС“, број 24/18) које се односе на узимање биометријских података лица која се налазе у ирегуларном статусу, односно лица којима је издата потврда за тражење азила у Републици Србији, чиме се идентитет лица сматра утврђеним (тзв. „идентитет у националном оквиру“).

Након спроведеног поступка утврђивања идентитета мајке која је страни држављанин, МУП издаје уверење, односно потврду у складу са чланом 29. Закона о општем управном поступку („Службени гласник РС”, бр. 18/16 и 95/18-аутентично тумачење) у коме су садржани лични подаци мајке након утврђеног идентитета, који прослеђује овлашћеном лицу здравствене установе, у складу са прописима, након чега овлашћено лице здравствене установе попуњава пријаву рођења са подацима о мајци на основу добијених података.

III ПОСТУПАК ПО ПРИЈЕМУ ПРИЈАВЕ РОЂЕЊА ДЕТЕТА (у матичној служби)

1. Поступак када мајка нема лична документа

По пријему пријаве рођења детета чија мајка нема лична документа (тзв. „правно невидљиво лице“ - лице које није уписано у матичну књигу рођених нити у евиденцију о држављанима Србије, нити му је од стране надлежног органа Републике Србије издат идентификациони документ, а није странац) надлежни матичар, односно надлежна општинска/градска управа/Градска управа града Београда за упис чињенице рођења детета, на основу података из пријаве и извештаја МУП – полицијске управе/станице о спроведеној идентификационој провери, односно утврђивању идентитета мајке и захтева мајке за покретање поступка накнадног уписа чињенице њеног рођења у матичну књигу рођених води поступак, утврђује све чињенице и доказе од значаја за одлучивање и доноси одлуку.

Уколико на основу података (име, презиме, и др.) који су уписани у пријаву рођења детета матичар утврди да постоји упис чињенице рођења у матичну књигу рођених за мајку, о томе обавештава надлежну организациону јединицу МУП (полицијску управу/станицу) како би полицијски службеници поступили по захтеву надлежног органа и извршили додатну проверу односно утврђивање идентитета мајке у складу са чланом 75. став 1. тачка 11), ст.2. и 3, чланом 76. став 2. и чланом 77. Закона о полицији и чланом 8. став 2, 10. и 12. Правилника о полицијским овлашћењима. О спроведеној провери надлежна организациона јединица МУП (полицијске управе/станице) доставља обавештење матичару и у случају да је идентитет потврђен, у зависности од држављанског статуса, истовремено обавештава мајку у складу са чланом 3. Закона о личној карти („Службени гласник РС“ број 62/2006 и 36/2011) да је сваки држављанин који има пријављено пребивалиште на територији Републике Србије и старији је од 16 година дужан да има личну карту, а у складу са чланом 2. став 2. наведеног Закона да право на личну карту има и држављанин старији од 10 година живота, како би без одлагања приступила ради покретања поступка издавања личне карте. Након издавања личне карте извршиће се упис чињенице рођења детета у матичну књигу рођених са подацима о мајци.

У ситуацији да надлежна организациона јединица МУП (полицијска управа/станица) обавести матичара да утврђени идентитет мајке не одговара подацима из уписа у матичну књигу рођених, матичар на основу извештаја о утврђеном идентитету по

службеној дужности покреће поступак за накнадни упис чињенице рођења мајке у матичну књигу рођених.

У случају да општинска/градска управа/Градска управа града Београда, која је надлежна за упис чињенице рођења детета није надлежна за вођење поступка накнадног уписа чињенице рођења мајке, прослеђује надлежној управи (према месту које мајка наводи као место свог рођења) извештај/записник МУП – полицијска управа/станица о спроведеној идентификационој провери, односно утврђивању идентитета и све списе који су од значаја за вођење поступка накнадног уписа.

У случајевима, када доказна средства Закона о општем управном поступку не омогућавају да се изврши накнадни упис чињенице рођења мајке, односно када се време и место рођења мајке не може доказати на начин предвиђен прописима којима се уређује вођење матичних књига, потребно је да матичар без одлагања о томе обавести надлежни орган старатељства, ради покретања поступка утврђивања времена и места рођења (доказивање рођења) у смислу члана чл. 71а – 71љ Закона о ванпарничном поступку („Службени гласник СРС”, бр. 25/1982, 48/1988, и „Службени гласник РС”, бр. 46/1995 – др. закон, 18/2005 - др. закон, 85/2012, 45/2013 - др. закон, 55/2014, 6/2015, 106/ 2015 - др. закон), уз достављање одговарајућег решења о одбијању захтева за накнади упис чињенице рођења мајке у матичну књигу рођених.

Уз обавештење које матичар упућује надлежном центру за социјални рад ради покретања ванпарничног поступка утврђивања времена и места пред надлежним судом, истовремено од истог тражи обавештење да ли мајка поред новорођеног детета има још деце, како би у случају да та деца нису уписана у матичну књигу рођених без одлагања, након уписа чињенице рођења мајке у матичну књигу рођених и прибављања личних докумената мајке, покренуо поступак за накнадни упис чињенице њиховог рођења у матичну књигу рођених.

2. Поступак за мајку без личних докумената која је страни држављанин

По пријему пријаве рођења детета из здравствене установе новорођено дете се уписује у матичну књигу рођених са подацима о мајци који су наведени у пријави рођена и чији је идентитет утврђен.

За Министарство
државне управе
и локалне самоуправе

За Министарство
унутрашњих послова

За Министарство
здравља

За Министарство
за рад, запошљавање,
борачка и социјална питања

Информације за мајку новорођеног детета која нема лична документа

Драга мама!

Како би Ваше дете било уписано у матичну књигу рођених потребно је да имате личну карту којом доказујете свој идентитет.

За издавање личне карте потребно је да се лично обратите полицијској управи или станици по месту пријављеног пребивалишта, односно боравишта. Битно је да личну карту извадите у року од 30 дана од дана рођења Вашег детета, и да са тим документом дођете у матичну службу према месту рођења Вашег детета, како би матичар у законском року извршио упис рођења детета у матичну књигу рођених.

У случају да Ваше рођење није евидентирано у матичној књизи рођених, спроводи се накнадни упис рођења и држављанства у матичну књигу рођених, а затим се обраћате надлежној полицијској управи/станици ради пријаве пребивалишта и издавања личне карте. За детаљније информације можете се обратити матичној служби према месту рођења Вашег детета или најближој матичној служби.

Када су Ваше рођење и држављанство уписани у матичну књигу рођених и када имате личну карту, омогућавате да и Ваше новорођено дете буде уписано у матичну књигу рођених. На тај начин омогућавате остваривање других права за Ваше дете, као што су пријава пребивалишта, здравствено осигурање, као и право на финансијску подршку породици са децом кроз одређене новчане накнаде (нпр. родитељски додатак, дечији додатак).

Управа у служби грађана!

Назив органа коме се подноси захтев:

.....
 (Општинска/градска управа/Градска управа града Београда
 према месту рођења детета)

ЗАХТЕВ ЗА НАКНАДНИ УПИС У МАТИЧНУ КЊИГУ РОЂЕНИХ
мајке новорођеног детета која нема лична документа

Молимо да захтев попуните читко, штампаним словима

Подаци о мајци која подноси захтев:

Име

Презиме

Датум рођења

Место и општина рођења

Република

Име и презиме оца датум и место
 рођења.....

Име и презиме мајке датум и место
 рођења.....

Остали расположиви подаци

.....

Лице није уписано у матичну књигу рођених због:

(навести разлог)

.....

.....

.....

Контакт подаци:

Место, улица и број

Телефон имејл.....

Датум и место подношења захтева Потпис подносиоца захтева

.....

.....